

SÁRISÁPI HÍRMONDÓ

ŠARIŠÁPSKE
SPRÁVY

21. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

2017. DECEMBER

Sárísáp Község Önkormányzata és a helyi civil szervezetek, egyesületek nagy tisztelettel meghívják a község valamennyi lakóját **2017. december 23-án (szombat) 16⁰⁰ órakor a Fő téren tartandó FALUKARÁCSONYRA.**

Ünnepi köszöntőt mond: Kollár Károly polgármester, Szabó József László plébános és Rácz Tibor református lelkész.

Karácsonyi köszöntő

Minden korok karácsonyának varázsa az első karácsony egyszerű tisztaságának fenségéből táplálkozik. Ezt a titkot nem lehet értelemmel megfejteni, csak átérezni lehet, és átélni is csak gyermekként, az őszinte rácsodálkozás, boldog angyalvadás lelkületével. A karácsonyi örömmek a bölcsője a minden emberben ott rejtőző gyermeki lelkület.

Karácsony megható napja nemcsak a kereszténység, hanem a család, a békesség, az életbe vetett hit összembari ünnepe is, melynek nyugalmát, gyermeki tisztaságú meghittségét először is magunkban kell kialakítani - körülöttünk harmóniát, békességet teremtve: a családban és a nagyobb közösségekben egyaránt.

A karácsony rendelkezik a leggazdagabb szimbólumrendszerrel, hisz a remény, az újjászületés, az örömet hozó fény érkezik meg világunkba. A betlehemi gyermek születése a zord éjszakai télen a reménység megtestesítője a reménytelenség komor mélységei felett.

A felsíró csecsemő az életre kelés, a folytatás, a győzelem szimbóluma minden elmúlás és veszély felett. A félelem az emberben annál erősebb, minél rövidebbek és sötétebbek a nappalok. A sötétségnek, a magánynak, a lét lassú lemorzsolódásának és halálos fáradtságának kellős közepén kiáltja oda a karácsony az emberiségnek: Van fény! Van öröm, van remény! Erre a gyönyörű üzenetre különösen nagy szüksége van a mai kor emberének!

Ilyenkor gondoljunk arra, hogy állandó stresszel és világválságokkal terhelt korunkban a hétköznapiak során

nem a pénzünkkel, hanem a szeretet kincseivel kellene pazarlóbban bánnunk!

Mert sajnos a 21. század embere számára a karácsony jelentése átalakult és kimerül abban, hogy fenyőfát vásárolunk, halat, bejglit készítünk és persze a pénztárcánk vastagságától függően ajándékokat veszünk. Eszünk, iszunk, pihenünk, ajándékozunk és mindjárt itt lesz a szilveszter is, a „nagy bulik” időszaka. Azután érkezik az új év, megyünk tovább a megszokott kerékvágásban, jönnek a gondok és jól-rosszul megoldjuk őket...

Valóban ennyire „mechanikus” lenne legbensőségebb ünnepünk?

Az a tény, hogy változik, fejlődik a világ, nem jelentheti azt, hogy a ráhangolódni tudás és az empátia képességét elveszítjük!

A karácsonyfa sem lehet egy egyszerű fenyőfa, amelyet kivágunk, feldíszítünk, majd kidobunk. A karácsonyfa ugyanis az ajándékozó szeretet szimbóluma.

Jó lenne, ha a karácsonyfa tetejére helyezett karácsonyi csillag a betlehemi csillagot jelképezné számunkra.

Jó lenne, ha a karácsonyfa alá nemcsak az ajándékokat helyeznénk el, hanem szívünk szétáradó szeretetét is!

Minden rosszban van valami jó is - tartja a mondás. Talán végre rádöbbenünk: nem az esztelen vásárlás „segít hozzá”, hogy kimutassuk szereteteink iránti érzelmeinket, nem a tékozló és lényegében romboló - gondoljunk csak a környezetpusztító következményekre - fogyasztásban, hanem az egymás iránt szívünkben megtermő szeretetben.

folytatás a 2. oldalon

Mert a szeretettel megteremtődik az egymás iránti türelem, tisztelet, a másik megértésének szándéka, segítségének készsége is. És mindez jótékonyan hat vissza ránk is, hatványozódik értéke. A szeretet az egyetlen kincs ugyanis, mely növekszik, ha pazaroljuk.

A karácsony alkalmat kínál számunkra is, hogy megnyissuk szívünket az öröme, a mások iránti szeretetre. És ehhez nem fényes külsőségek kelljenek. Ehelyett kedves szóval, mosollyal és a közelgő új esztendőre szóló jó kívánságokkal közeledünk egymáshoz. Így élhetjük csak át az igazi csodát, amire a szeretet teszi képessé az embert.

Kívánom mindannyiunknak, hogy a szeretet és a vele együtt járó békesség tegye széppé az ünnepet. Kívánom,

hogy ez az ünnepi idő - akár egyedül, akár szeretteik körében töltik a karácsonyt - segítse Önöket igazi kikapcsolódáshoz, testi, szellemi és lelki megújuláshoz, feltöltődéshez, hogy az új esztendőt új szívvel és újult erővel kezdhessek.

Ajándékkal szeretném József Attila fontos, megszívlelendő üzenetét átnyújtani zárásként:

„Igazi lelkünket, akárcsak az ünneplő ruhákat, gondosan őrizzük meg, hogy tiszta legyen majd az ünnepekre!”

**Kollár Károly
polgármester**

Békesség a jóakarátú embereknek!

„Karácsony a legmosolygóbb ünnep. Még az ordasokban is megszületik a bárány, még a legmakacsabb vihar magvában is a béke. Egy egészen kevés jóakarattal. Didergős, cérnavékony hangú, parányi béke. És éneklő: „Békesség a jóakarátú embereknek! Egy estére tele van a világ jóakarátú emberekkel.” (Rónay György)

A kereszténység az egyetlen vallás, amely a központi helyre a szeretetet tette. Mondhatni, hogy a kereszténység létének az alapja a szeretet. Európa hitetlenül is ebből táplálkozik, amikor gyermekjogokról, emberi méltóságról, szabadságról beszél. Azonban azt is látni kell, hogy ahol a szeretet háttérbe szorul, ott múlóban a keresztény-

ség. De elmúlhat? Bizonyára nem. A szeretet megszüntethetetlen. Újjászületik minden gyermekben. S minden gyermek ablakot nyit a végtelenre.

Karácsonykor annak a gyermeknek a születését ünnepezzük, akiben újjászületett, és az egész világra kiáradt a szeretet, a Teremtő Isten szeretete. Karácsonykor annak a gyermeknek a születését ünnepezzük, aki valóban ablakot nyitott a végtelenre. Egy estére tele van a világ jóakarátú emberekkel? Legyen tele kettőre, háromra, négyre... És vegyen tartós lakást szívünkben az áldott béke!

Szabó József László plébános

Milyen színű a karácsony?

Az advent időszakában gyakran megkérdezik tőlem, hogy milyen színű lesz a karácsonyfánk. Általában azt felelem, hogy szivárvány színű, piros meg zöld, sárga, fehér és arany. Sosem tervezem meg, és egy lakberendező valószínűleg egyes alá adna rá, de nekem így tetszik. Rajta vannak a díszek, amiket a barátaimtól kaptam az évek során, a horgolt angyalkák és hópelyhek, amiket a húgom csináltatott, mert tudta, hogy nagyon tetszenek. Ott ücsörög a kis fából készült dísz, amit egy idegen hagyott az életmódközpontban, ahol a főzőtanfolyaimat tartom. A nevemre szóló borítékban lapult néhány kedves sor kíséretében, amiben leírta, hogy milyen sokat jelentenek neki a könyveim. Nem hiányozhatnak a fáról az apró piros gömbök, amiket én

vásároltam az első saját otthonomba. A nagymamám díszesiből is van egy, gyerekkoromban én akasztottam a fára, amikor megkért, hogy díszítsük fel neki az épp csak egy méteres, ám nagyon formás fácskát.

Nekem erről szól a karácsony, arról, hogy nem vagyunk elszigetelt lények, kapcsolatban állunk egymással, adunk-kapunk, és törekszünk rá, hogy olyat adjunk, ami előre viszi a másikat. Számomra a karácsony színes ünnep, minden tekintetben. Érzelmekben, hangulatban, emlékekben és gondolatokban, ételekben, ajándékokban. A hála időszaka, lezárása egy évnél, és tervezése egy újnak. Hit a megújulás lehetőségében és az isteni gondviselésben.

„Úgy élj, hogy visszanezhess. Ne haraggal, hanem örömmel forgathasd át emlékeidet visszafelé. Nehogy sajnálkoznod kelljen ... Okosan élj. De főleg: szépen. Gazdagon, ne a szó anyagi értelmében, hanem szellemében. Ahogy a vonuló vadak hagynak nyomot maguk után, úgy hagyj te is. Hogy rád találjanak, ha keresnek. Hogy rád találhasson, aki keres. Hogy ne felejtse el a vonulását. Jeleket hagyj a világban, téged jelzőket. Gondolatokat, amelyek rád mutatnak. Emlékeket, bármilyen, csak markáns legyen... akkor jól éltél. Akkor éltél helyesen. Úgy élj, olyan megfontoltan, okosan és szépen, hogy még az elmúlás fájdalmát is eltakarja a jóleső emlékek felizzó melege. Úgy élj!” (Hankiss János)

Ennek szellemében kívánok minden kedves Olvasónak színes, meghitt, örömteli ünnepeket!

**Stefán Helga
vegavarazs.hu**

45 éves a pávakör

2017. november 11-én ünnepelte a Sárísápi Szlovák Pávakör megalakulásának 45. évfordulóját. A jubileumi ünnepségen az óvodások, az általános iskola két táncsoportja, a fúvószenekar és a Szent István Egyházi Kórus köszöntötte a tagokat. Az Országos Szlovák Önkormányzat nevében Hollerné Racskó Erzsébet elnök asszony gratulált az ünnepelteknek, őt követték a környékbeli szlovák települések képviselői, majd Kollár Károly, községünk polgármestere és Huberné Kisgyőri Katalin, a Sárísápi Szlovák Önkormányzat elnöke.

Az évfordulók minden ember életében nagyon fontosak. Egy közösség számára még nagyobb jelentőségűek. Ez az ünnepség kiemelkedő esemény községünk életében. Viszszatekinteni és visszaemlékezni sem egyszerű. A sárísápi pávakör Malárik János vezetésével 1972-ben alakult 25 fővel, azzal az elhatározással, hogy Sárísápon megőrizték a helyi szlovák hagyományokat, dalokat, népviseletet. Rövid ideig Csepreghy Miklós, majd 1990-től Zdosek János volt a vezető. Az alapító tagok a szlovákul beszélő és énekelni szerető helyi lakosok voltak. A dalosokat Kanóczki János kíséri harmonikán már sok éve. A próbákon, a fellépések után, a baráti találkozók mindig kitűnő hangulatot teremt. A pávakör tagjai szép sárísápi viseletükkel, dalaikkal ma is őrzik és ápolják a szlovák hagyományokat. 45 éve bizonyítják, mennyire fontos elődeink, szüleink, nagyszüleink kultúrájának megőrzése. A több évtized alatt felbecsülhetetlen értéket teremtettek. Dalaik közt nemcsak helyi népdalok szerepelnek, hanem szüreti dalok, gyönyörű bányász- és katonadalok is. Ezekből a dalokból lemezfelvételek is készültek: „Sárísápon szól a dal” címmel, ehhez készült egy kisfilm is, amely községünk látnivalóit mutatja be, miközben a pávakör dalai szólnak. Nagy sikert aratott a szüreti dalokból álló összeállítás is.

A pávakör jelenlegi névsora:

Baumstark Istvánné, Bezzegh Józsefné, Bíber Ferencné, Bors Imréné, Gurin Károly, Kanóczki János, Kanóczki Lajos, Karászek Imre, Kun Sándorné, Nánai István, Nánai Istvánné, Pécskei Józsefné, Süveges Jánosné és Szekeres Tibor.

A jubileumi ünnepség megrendezéséhez pályázatokat nyújtottunk be. Ezúton is köszönjük szponzorainknak, hogy támogatásukkal biztosították az ünnepség megvalósítását.

Támogatóink:

- Országos Szlovák Önkormányzat
- Magyarországi Szlovákok Szövetsége Közhasznú Alapítvány
- Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézete
- Komárom-Esztergom Megyei Szlovák Önkormányzat
- Sárísáp Község Önkormányzata

Borbála-napi szokások felelevenítése Piliscséven

December 2-án Piliscséven felelevenítettük a Borbála-napi szokásokat. Vidám hangulatú délutánt töltöttünk el barátainkkal az ottani tájházban, majd a pincesoron.

Huberné Kisgyőri Katalin
Sárísápi Szlovák Önkormányzat elnöke

Rövid hírek

December 3-án ismét megrendezésre került a Komárom-Esztergom megyei szlovák adventi délután a dorogi művelődési házban. Községünkben 50 fő gyönyörködhetett a kozárovcei folklóregyüttes karácsonyi népszokásokat bemutató műsorában.

Ugyanezen a napon a Szent István Egyházi Kórusal a Nitra melletti Čechyncén/Nyitracsehiben jártunk. A „Tárjuk ki szívünket!” kórustalálkozón léptek fel nagy sikerrel.

December 8-án a Komárom-Esztergom megyei értéktár napon, a nemzetiségek napján, valamint a XXII. Megyei Nemzetiségi Találkozón vettünk részt, ahol pávakörünk képviselte községünket.

December 13-án újra felelevenedtek községünkben a Luca-napi szokások. Fehérbe öltözött alakok, az arcukat is eltakarva, járták a falut. Ahová bementek, megnézték, van-e a szenteltvíztartóban szenteltvíz. Ahol nem volt, ott fakanállal megpaskolták a gazdasszonyt. Jelképesen a falat is lemeszelték, így üzték ki a rossz szellemeket a házból.

Požehnané, radostné Vianoce a šťastný, zdravý Nový rok prajeme každému obyvateľovi našej dediny.

Šarišapska slovenská samospráva

Áldott, boldog karácsonyt és sikeres, egészségben gazdag új esztendőt kívánunk községünk valamennyi lakójának.

Sárísápi Szlovák Önkormányzat

Átmeneti változások a Gondozási Központban

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Programnak (TOP pályázat) köszönhetően a közeljövőben felújításra kerül a Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat fenntartásában működő gondozási központ.

2018. január 15. napjától intézményünkben elkezdődnek a belső munkálatok (konyha, étkező, vizesblokkok felújítása), az épület akadálymentesítése. Ezért átmeneti időszakra a Sárísápi Bányász Művelődési Ház olvasótermébe költöztetjük az intézmény egy részét. Igyekszünk többfunkciósra kialakítani és otthonosan berendezni a helyiséget.

Az új helyen az idősek nappali ellátását változatlan formában fogjuk biztosítani. 8 órától 16 óráig tartunk nyitva munkanapokon. Lehetőséget nyújtunk a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatok ápolására, az étel családiás körülmények között történő elfogyasztására. Tartalmas, színes programokkal fogjuk várni klubtagjainkat. Az ellátottak délutáni csendespihenője sem marad el, mert kialakítunk egy pihenősarkot, ágyakkal.

A művelődési házban a klubtagoknak továbbra is lesz módjuk a fürdésre, tisztálkodásra, a ruhák mosását is biztosítani tudjuk.

Egészségügyi ellátás keretében segítjük a gyógyszerellátást, a gyógyszerek kiadagolását is. Továbbra is segíteni fogjuk az ügyintéztést, a bevásárlást.

A szociális alapellátás mellett színes programokat szeretnénk kínálni a klubtagoknak.

A pályázati forrásból az önkormányzatnak sikerült vásárolni egy kisbuszt. Az átmeneti időszakban a busszal fogjuk az időseket a szolgáltatás helyére és hazaszállítani.

Az átalakítás időszakára mindenkitől türelmet és megértést kérünk. Mi igyekszünk ugyanolyan szolgáltatást biztosítani, mint amelyet az ellátottak korábban megszoktak.

Ha a gondozási központ korszerűsítése befejeződik, az ellátást igénybe vevők a megújult intézménybe térhetnek vissza.

Keszthelyiné Máté Ágnes
a szervezeti egység vezetője

Pillanatkép a Gondozási Központ életéből

Késő őszi rendezvényeink kiemelkedő eseménye volt az Erzsébet- és Katalin-bál, melyet a művelődési ház oszlopos termében tartottunk. Szükség volt a tágas, jól megközelíthető helyre, mert ellátottaink részben idős, mozgásukban korlátozott klubtagok, másrészt pedig vendégeket is vártunk erre a délutánra. Az annavölgyi idősek klubja tagjai és dolgozói fogadták el meghívásunkat. Az esemény kezdő mozzanataként a sárísápi szervezeti egység vezetője üdvözölte a jelenlévőket és az annavölgyi vezetővel közösen felköszöntötték az Erzsébeteket és Katalinokat. A rózsák átadásához segítségül hívták Bíber József klubtagunkat, aki a férfitársai nevében is köszöntötte a hölgyeket. Saját gyűjtésű és jegyzetelésű versei közül olvasott fel Jurásek Fábiáné, melyeket ajándékkul szánt a jelenlévőknek. A vendégek sem érkeztek üres kézzel. Kisebb tánckart alakítva mutatták be „country-táncukat”. Nem hiányzott a fellépő

ruhákból a farmer, a csizma, a kockás ing és cowboykalap. Forogtak, tapsoltak, táncoltak, akárcsak vadnyugaton a lóra pattanás előtt. A táncosok közül kiemelnénk a legidősebb szereplőt, Ludvai Jánosné Kató nénit, aki 84 éves. A helyi tagok is készültek egy műsorszámmal, és így gyorsan a farmerek földjéről a sárísápi falusi asszonyok között találtuk magunkat. Ők elunták itt az életüket és felmentek Budapestre. Levették az „otthonkájukat”, a fejkendőjüket - városiasra váltottak- és énekekkel szórakoztattak bennünket. A hangulat magával ragadó volt, az egyszemélyes zenekar szolgáltatta a zenét, aminek nehéz volt ellenállni. Mire a táncolók megpihentek, a vendéglátók felszolgálták az uzsonnát és a süteményeket. Később folytatódott a bál és a rendezvény zárásakor mindenki köszöntö a kellemes délutánt.

Thier Veronika
szociális segítő

Az ÖTES hírei

Ne égezzünk szemetet a kazánban!

A fűtési költségek csökkentése érdekében több esetben előfordul, hogy az otthoni fűtőberendezéseinkben – a kandallóban, a cserépkályhában, a vegyes tüzelésű kazánban és a szenes kályhában – égetik el a háztartásban felgyülemlett hulladékokat. A hulladékkal vagy nedves fával való tüzelés a megspórolt fűtési költségekkel szemben sokkal nagyobb kárt tud okozni környezetünkben.

Szilárd és olaj tüzelőanyagok használata során korom- és kátránylerakódás képződik a kéményekben, a nem megfelelő tüzelőanyag használata pedig megnöveli a lerakódás mértékét, így az égéstermék-elvezető belső keresztmetszete leszűkül.

A kémény leszűkült keresztmetszete több veszélyt is hordoz magában: a tüzelőberendezés nem kap elég levegő-utánpótlást a működéséhez, ezért szívóhatás alakul

ki a kéményben és az égéstermék a tüzelőberendezésen keresztül visszaáramlik a lakóterbe, füst, - illetve szén-monoxid mérgezést okozva ezzel. A kéményben lévő nagymértékű korom- és kátránylerakódás intenzív fűtés esetén a nagy külső- és belső hőmérséklet különbség hatására belobbanhat, kéménytűzet okozva ezzel.

Ellenőriztessük kéményünket!

2018 januárjától a kéményellenőrzést magunknak kell igényelni. Az egy lakásos ingatlanban élők a kéményellenőrzésre vonatkozó igényüket igen változatos formában jelenthetik be katasztrófavédelem ellátási területén: online: www.kemenysepres.katasztrofavedelem.hu weboldalon az „időpontfoglalás” elektronikus űrlap kitöltésével, telefonon a 1818 kormányzati ügyfélvonal 9.1.1-es menüpontban, fordulhatnak a szervezethez e-mailben (kemenysepro.ugyfelszolgalat@katved.gov.hu) és levélben (a BM OKF GEK részére címzeten a 1903 Budapest, Pf.: 314. címen) is. Mindemellett nyitvatartási időben a megyei ügyfélszolgálati pontokat is felkereshetik. A külföldről intézkedők a +36 (1) 550 1858 helyi díjszabással hívható telefonszámon érik el az ügyfélszolgálatot.

Roncsvágási gyakorlat

Egyesületünk folyamatosan gyakorolja a különböző balesetek elhárítását, a beavatkozást.

E hónapban tartottunk egy baleseti szimulációt, roncsvágás-gyakorlatot, ahol újra elsajátítottuk a mentőszerszámok működését és az esetleges sérültek mentését.

A karácsony tűz nélkül szebb!!!

December 3-án a lakosságnak tartottunk egy szemléltető bemutatót, ami az adventi időszak veszélyeit mutatja be, és hogy hogyan lehet megelőzni ezeket.

Minden rosszat és balesetet félretéve, tűzoltóink nevében szeretnénk mindenkinek meghitt, békés karácsonyi ünnepeket, és sikeres új évet kívánni!

Szabó Imre
egyesület elnöke

Babák és mamák vidám dalos játéka

Höcögés, kacagás, a Kerekítő mondókás könyvsorozat ölbeli játéka, mondókái nyomán. Lovagoltatás, lógázás, hintáztatás, cirókázás, csúszdáztatás, zsuppolás élő hangszerjátékkal, népi hangszerekkel, népdalokkal, sétáltatókkal, ejtőernyős labdás mókával színesítve. A vidám hangulatú találkozásokon Kerekítő Manó is meglátogatja a kisgyermeket egy-egy kedves jelenettel. Nagymamáinktól örökölt játékaink az érzelmi biztonság és a művészeti-zenei nevelés bölcsője.

Az első évek mondókáinak szeretetnyelve, az érintés, ölelés és mosoly, egy életen át elkíséri a gyermekeket. Az élet első éveiben az önfeledt együttjátszás, az érintés, testközelség, a szeretetteljes hangulat, melyeket az ölbeli játékok - más néven bizalmi, kapcsolatteremtő játékok - biztosítanak, segítik a biztos érzelmi kötődést, erősítik az érzelmi biztonságot, mely az értelmi és érzelmi fejlődés alapja. Ezek a rövid, korosztálynak megfelelő, kántált, olykor énekelte rigmusok egyben a művészeti és zenei nevelés alapkövei is.

Az összefüggések az óvodáskor előtt álló apróságokat indítják el a közösségi életbe. Az ölbeli játékok, mondókák, dalok jó hatással vannak a gyermekek érzelmi és értelmi fejlődésére. Ugyanakkor fontos szerepük van az anyanyelvi

és a zenei nevelésben, a koncentrációképesség, a memória, a mozgáskoordináció és a testtudatosság fejlesztésében. Mindez észrevétlenül, játékos formában történik. Szeretettel várunk mindenkit keddenként. Játsszunk, mozogjunk, énekeljünk együtt!

Leszkóné Mónika foglalkozásvezető
Kerekítő Mondókás Móka Időpont: kedd 9:30
Helyszín: Művelődési ház 2523 Sárísáp, Malom utca 3.
Facebook oldal: Baba-mama foglalkozás Sárísáp

Programok az iskolában

2017. szeptember elsején az ünnepélyes tanévnyitóval megnyitottuk a 2017/2018-as tanévet. A kis elsőöket Baranyi Péterné és Friedrichné Kurinyecz Csilla óvónők vezették át intézményünkbe, ahol látható izgalommal ültek a műsor alatt, várva a nagy pillanatot, hogy beléphessenek osztálytermükbe. Az elmúlt 12 hét során megtapasztalhatták, hogy iskolánkban milyen sokszínű élet folyik, változatos és érdekes programmal színesítjük a hétköznapokat. Szedtünk szemetet, megemlékeztünk Benedek Elek születésnapjáról a magyar népmese napján, több alkalommal voltunk színházban, drámajátékba kapcsolódhattunk be, Lackfi János költő rendhagyó irodalomóráján vettünk részt, élvezetes állatbemutatót láttunk, nyílt napokat tartottunk, moziztunk, az óvónők meglátogatták a legfiatalabbakat, táncsoportjaink több alkalommal szerepeltek, 8. osztályosaink folyamatosan pályaválasztási tanácsadásokon vettek részt, bányászmuzeumot látogattunk, sokat sportoltunk....

A Magyarországi Szlovákok Szövetségéhez benyújtott sikeres pályázatnak és a Határon Túli Szlovákok Hivatala támogatásának köszönhetően az idén is megvalósulhatott a szlovák nyelvi erdei iskola. Szeptember 24. és október 1. között a 7. osztályosaink hat magyarországi község (Nőtincs, Pilisszántó, Tardos, Pitvaros, Dunaegyháza, Vanyarc) felső tagozatos diákjaival tölthettek el a sárisápi diákok egy felejthetetlen és élményekben gazdag hetet a szlovákiai Hronecban. Szállásuk a festői környezetben lévő PONIKLEC hotelben volt, ahol minden nap finom ételekkel várták a gyerekeket. Délelőttönként szlovák nyelvi foglalkozásokon gyarapíthatták nyelvtudásukat, délután az animátorok játékos programokat állítottak össze számukra. Bár a feladatok megoldása néha nehéz volt, de kalanddal teli. A napok vidámsággal, énekléssel, táncolással, túrázással teltek. Élményeikről naplót írtak, melyet este fel is olvastak egymásnak. Eljutottak Besztercebányára, megtekintették a csodálatos vízesést a Králiky szurdokban, és egy egész napot a Magas-Tátrában töltöttek, lanovkáztak és túráztak. Az utazás költségét a Sárisápi Szlovák Önkormányzat biztosította.

Az európai diáksport napján minden szünetben különféle ügyességi feladatokkal vártuk az udvaron a gyerekeket, a nap végén pedig együtt lefutották a 2017 métert.

Nemzeti ünnepeinkről is méltó módon emlékeztünk meg. Az aradi vértanúk tiszteletére rendezett ünnepi műsor nagyon megható pillanatokot szerzett mindannyiunk számára. A színvonalas műsort a 6. b, a 7. és 5. osztályos tanulók adták.

A papírgyűjtés során (október 10.) megmozdultak az osztályok, lelkes diákjaink közel 10 tonna papírt gyűjtöttek. Külön dicséret a 7. osztályosoknak, aki 2000 kg-ot szedtek össze.

Az október és a november is mozgalmas hónap volt:

- Az állatok világnapjára a 4. osztályosaink készültek. Az ünnep célja az állatok iránti tiszteletünk kinyilvánítása, az ember és az állat közti kapcsolat erősítése, közös ünneplés az állatok szeretetének jegyében. Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk tanulói minden évben ismeretekkel bővítsék tudásukat az állatvilágról. Ez a világnap lehetőséget ad látóköriük kiterjesztésére és érdeklődésük felkeltésére. Lehetőség volt arra, hogy az iskola tanulói behozzák kedvenc kisállataikat, és mindenki megnézhetette, megsimogathatta őket. Volt itt kölyökkutya, papagáj, süni, csirke, cica.
- Az 1956. október 23-ai forradalom és szabadságharc eseményeiről iskolánk hetedik évfolyamos diákjai emlékeztek meg. Osztályfőnökük irányításával már szeptember elején elkezdődtek az előkészületek: anyagokat gyűjtöttek, az eseményről szóló filmeket, képeket néztek meg annak érdekében, hogy minél hitelesebben tudják diák-társaiknak felidézni az 61 évvel ezelőtt történeteket.
- November 13-17. között az egészséghet keretében reggeli tornával kezdtük a napokat. Az osztályok különféle egészséges ételeket készítettek, melyeket mindenki megkóstolhatott, és egy fergeteges, vidám sportversenyt is szerveztünk.
- A „Tej útja” Roadshow keretében a mi iskolánk is részt vehetett a hazai tejet, tejtermékeket és a tejfogyasztást népszerűsítő programon. Az amerikai kacsacsőrös Kenwort „óriás” különleges dekorációval és hatalmas, kinyitható vontatóépítményben öt állomáson, élményedukáció formájában mutatta meg tanulóinknak, hogy mit is jelent a „Tej útja”. A program újszerű, modern technikai kivitelezése miatt igen népszerű volt tanulóink körében, igazi élménypontként funkcionált.
- Márton napjához kapcsolódóan lampionos felvonuláson vettünk részt, melynek keretében a Hestia tűzszonglőr táncsoport tartott bemutatót. A zsíros kenyér és meleg tea nagy sikert aratott a gyerekek körében, reméljük azóta már otthon is megeszik.
- Diákjaink részt vettek a Megyei Szlovák Tanulmányi Versenyen, melyet Tardoson rendeztek meg. Az 5. osztályosaink mind a három helyezést elhozták, a 8. osztályosok a második és a harmadik helyezést érték el, szívből gratulálunk nekik.

Novemberben még elsősegély-bemutató, üzemlátogatás, a Simonyi helyesírási verseny iskolai fordulója zajlott, próbafelvételt tartottunk és a magyar labdarúgás napján jókat fociztunk.

December 1-jén a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával kézműves délutánt tartottunk a gyerekeknek, adventi koszorúkat, dekorációkat, apró ajándékokat készítettünk.

Kollár Mária
intézményvezető

Az óvoda hírei

A Portéka Színpad előadásában láthatták a Nagy Magrabló című óriásbáb előadást az óvodások. A főszereplő ellopta az alma- és körtemagokat, így Alma és Körte elindultak a nyomába. Sok viszontagság után - a gyerekek segítségével - sikerült elfogni a magrablót, aki-ről kiderült, hogy nem is olyan nagy. A november végi programnak a művelődési ház szolgált helyszínként.

Ünnepi díszbe öltözött óvodánk az elmúlt hetekben. Az óvónők vezetésével minden csoport feldíszítette a termeket és a folyosókat. A dekorációkat a kicsik saját kezükkel festették, ragasztották. Az ovisok fenyőjéről sem hiányozhat a mézeskalács, maguk díszítették őket. Minden csoport saját karácsonyfát is állít, e körül ünnepelnek, megnézik a hittanos gyerekek műsorát.

Egy dorogi játszóházban találkoztak a gyerekek a Mikulással december 6-án. Az óriás játékok kipróbálása mellett szörppel, kaláccsal és ajándékokkal kedveskedett a Mikulás a Sári Óvoda gyerkőceinek. A legkisebbeket, azaz a Katica csoportot az óvodában látogatta meg a nagyszakállú.

Az „Egy csepp szeretet” elnevezésű kezdeményezés az idei évben is ajándékokat gyűjtött a hátrányos helyzetű gyerekeknek. A december 14-én lezárult akció során cipősdobozokba, korosztály és nem szerint csomagolva lehetett eljuttatni az ajándékokat az óvodába. A szép számmal összegyűlt meglepetéseket Binderné Haracska Piroska intézményvezető és Kollár Károly polgármester osztotta szét a rászoruló, sárisápi gyerekek között.

A Ficánka és a Kisvakond csoport fontos feladatot kapott az ünnepi időszakban. A csoportok lány tagjai a Gondozási Központban és a december 23-i falukarácsonyon is énekel, zenével színesített műsorukkal kívánnak boldog karácsonyt az ovisok nevében.

***Szálljatok le, szálljatok le karácsonyi angyalok!
Zörgessetek máma este minden piciny ablakot!
Palotába és kunyhóba nagy örömet vigyetek,
Boldogságos ünnepet!***

**Binderné Haracska Piroska
intézményvezető**

Az Őszidő Nyugdíjas Klub hírei

Programokkal, feladatokkal teli második félévet zárt az Őszidő Nyugdíjas Klub.

Augusztus 20-án részt vettünk a falunapi főzőversenyen. A bográcsozás nagy létszámmal, és nagyon jó hangulatban zajlott le. Szeptemberben beneveztünk a Sárisápi Teke Klub csapatába. A házi bajnokságon is indult a csapatunk, ez újabb színfoltot jelentett a nyugdíjas tagjaink életében.

Októberben több mint 150 főt láttunk vendégül a szüreti bálunkon. Vendégeink voltak Annavölgy, Csolnok, Dorog, Piliscsév, Tát és Tokod nyugdíjas klubjainak tagjai. A csoportok fergeteges műsorral szórakoztatták egymást.

Viszonzásképp mi is meghívást kaptunk a piliscsévi szüreti bálra, ahol olyan szívélyes fogadtatásban volt részünk, hogy a hazamenetel már éjszakába hajlott.

December elején, immár hagyományosan a Mikulás személyesen látogatott el hozzánk. A falukarácsonyon idén is aktív résztvevői leszünk a község lakosságának kiszolgálásában.

December végén közös, ünnepi vacsorával búcsúztatjuk az évet. A vacsorát az egyik esztergomi étterem szolgáltatja. Díszvendégeink azok a sárisápi lakosok, akik egész évben biztosítják és támogatják a klub zavartalan működését.

2018-ban is szeretettel várjuk a klubunk iránt érdeklődőket!

**Karcag Jánosné
Őszidő Nyugdíjas Klub
vezetője**

A Sárísápi Bányász Művelődési Házban 2017. október 13-án megtartott tudományos ismeretterjesztő előadáshoz készült összefoglaló

A Csehszlovákia és Magyarország közötti lakosságcsere 1946-48-ban I „Hív az anyaföld!” – csehszlovák propaganda és a sárísápi szlovákok áttelepülése

Výmena obyvateľstva medzi Československom a Madarskom v rokoch 1946 – 1948. I „Mať volá!” – československá propaganda k presídleniu Slovákov zo Šarišápu.

Vráťte sa do svojej vlasti, mať vás volá!, Vráťte sa domov, príďte k svojim! Baťa vás obuje! – 1946. február 27-ei Beneš dekrétumok aláírását követően ilyen és ehhez hasonló felhívások, szlogenek jelentek meg az épületekre, kapukra kítűzve vagy adták az érdeklődők kezébe az áttelepülésre buzdító szlovák aktivisták. Csehszlovákia és Magyarország közötti lakosságcsere egyezmény aláírása 70 évvel ezelőtt történt, mely jelentős mértékben megváltoztatta a magyarországi szlovák települések etnikai arculatát. Ugyan hivatalosan lakosságcsere névezték a magyar-szlovák kétoldalú egyezményt, de a szlovákiai magyarok számára ez inkább kényszerű kitelepítés volt.

Az egyezmény lényege az volt, hogy paritásos alapon annyi szlovákiai magyart telepítenek át Magyarországra, ahány magyarországi szlovák önként jelentkezik áttelepülésre.

A magyar kormány kezdetektől fogva ellenezte a lakosságcsere tervét: egyrészt elutasította a szlovákiai magyarok felelősségre vonását, akik évszázadok óta az akkori Csehszlovákiai területén éltek, másrészt a magyarországi szlovákok közül sem akart senkit távozásra kényszeríteni. Igaz, nem állt az önként áttelepülőkhöz újtába.

A második világháború után a magyarországi szlovák-

ság válaszüti elé került. Menni vagy maradni, új hazát választani vagy a szülőföldön maradni. Az áttelepítés első hulláma 1947 áprilisától decemberéig tartott, majd 1948 tavaszától – számos megszakítással – 1948 decemberéig számos transzport kelt át a csehszlovák-magyar határon. Magyarországról ténylegesen 71.787 szlovák települt át Csehszlovákiába, ezzel szemben Csehszlovákiából 89.660 magyart telepítettek át Magyarországra.

A csehszlovák propaganda legfőbb toborzási érve a jobban fizetett munka, a kedvezőbb szociális és gazdasági viszonyok, a nagyobb ház és föld voltak. A kisföldű és a nagyfokú infláció által elszegényedett vagy már eleve szociálisan igen szegény családokra természetesen hatott a propaganda.

Komárom- Esztergom vármegyében végbemenő lakosságcsere

Csehszlovákia és Magyarország közötti lakosságcsere propagandája, a bizottságok és az aktivisták kampánya jelentős mértékben hozzájárultak Komárom-Esztergom vármegye lakosságának azon döntéséhez, hogy elhagyják Magyarországot. Sárísáp, Keszölc, Csév, Tardos, Oroszlány vagy éppen Bánhida lakosságának nagy része igen hamar feliratkozott az összeíró listára. Ebből a régióból elsősorban a bányász családok települtek ki Szlovákiába, legnagyobb részük 1946-ban (8612 fő).

A szlovák fél igyekezett minél előbb megvalósítani a magyarok kitelepítését, s kezdeményezte, hogy a szociálisan leggyengébb helyzetben élő magyarországi szlovákok egyoldalúan kitelepülhessenek. Komárom-Esztergom megyéből legnagyobb számban bányászok,

kőfejtők, üveggyári munkások és szegény földművesek hagyták el az országot.

Sárisáp település amatőr történetírója (Z. P.), krónikása a következőket jegyezte le az 1946 tavaszán végbement agitációs kampányról „1946 tavaszán az akkori nemzetek közötti megállapodások értelmében Sárisápon is megjelent egy olyan bizottság, amely a szlovák községekben agitációt folytatott a Csehszlovákiába való kitelepülésre. A bizottság vezetője egy Ambrus nevezetű, katonaruhába öltözött pap nacionalista szellemű hangzataival „Mat vás volál!, és ígéreteseivel megindította a bomlasztási folyamatokat. Menekülési láz tört ki a kitelepüléstől. A munkásotthonban megtartott gyűlés után majdnem 1000 személy került a kitelepülési listára. A kb. 970 személy a község 1/3-át jelentette. Egy pár álmatlan éjszaka és Zgyerka János a Bányász Szakszerve-

zet főtthkárának ugyancsak a Munkásotthonban tartott nagygyűlése megfontolásra késztetett sok családot és az akkor már handabandázók rikácsolása ellenére több mint 100 család lépett vissza a kitelepüléstől. A kitelepülők száma mégis elérte a 497 főt. Ez a kitelepülési manőver igen sok családnál okozott újabb megrázkódtatást.”

Szomorú és legfőképpen értelmetlen epizódja volt ez a szlovákok és magyarok közös történelmének, hiszen a lakosságcsere gyakran többgenerációs együttélést szakított meg, felhígította a nemzetiségi falvakat, szétszakított közösségeket, családokat. Ráadásul az egységes szláv nemzetállam „terve” sem valósult meg.

Kovács Anna PhD
a Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete
tudományos munkatársa

Sárisápiak a Nagy Háborúban

Varga Károly

Varga Károly 1885. február 16-án született Sárisápon. Szülei: Varga György és Takács Borbála. A család római katolikus vallású. 1908. június 8-án feleségül vette Basovszki Rozáliát (sz: Sárisáp, 1889. augusztus. 17.). A Fő utca 87. szám alatt laktak.

Három gyermekük született: Mária (1911.

az igazolványi könyvükben nem a helyesbített felszerelési helyükre vonultak, hanem Lévára.

22 hónapos frontszolgálatáról nem sok adatunk van. Írott dokumentum alapján biztosan tudjuk, hogy részt vett a Lublin, Iwangorod és Luczk melletti csatákban. 1914. november 28-án megsebesült. Sérülésének részleteit nem ismerjük. Nem tudjuk, meddig és hol ápolták. Nem tudjuk azt sem, melyik században szolgált. A II. zászlóalj négy százada talán kizárható. Ezt fogságba esésének körülményei támasztják alá. E nap előzményei és eseményei Németh (Deisler) Károly történeti írásából jól rekonstruálhatók.

1916. június 4-én megkezdődött a Bruszilov-offenzíva. Az ezred ekkor nyolc hónapja Luck környékén állásharc-

január 31.), András (1909. jún. 16.), Anna (1913. aug. 13.)

A családi földeken dolgozott, gazdálkodó volt.

Életkorából adódóan a háború kitörésekor már katonaviselt ember volt. A faluházban látható a szolgálati ideje emlékére kapott színes kép. Ez lánya, özvegy Gurin Pálné, született Varga Anna hagyatékából került a községi gyűjteménybe.

1914. augusztus 4-én, a mozgósítás első napján a legénységi állomány 75%-a már Nyitrán volt. Varga Károly augusztus ötödikén szerelt fel a 14. honvéd gyalogezredben, mint „csatár”. Ezért feltételezhetően annak a 800 főnek egyike volt, akik

ban volt. Ez a csata volt az utolsó, amelyben Varga Károly részt vett. Súlyos helyzet állt elő. Az ellenség heves előkészítő tüzérségi pergőtüzének szüneteiben a gyalogsági támadásokat negyedikén és ötödikén visszaverték, azonban súlyos helyzetbe kerültek a 14-esek. Az 5. század ellentámadása nagy veszteséggel visszaützte az ellenséget, de Vargha János főhadnagy, századparancsnok is halálos sebet kapott. Két nap alatt a veszteség 19 halott és 82 sebesült volt. 6-án éjjel fél kettő előtt visszavonulási parancs érkezett. Az újonnan elfoglalt 3. védelmi vonal Moszczyca községtől délre húzódott. Az oroszok reggel 7 órakor páncélautóval megerősítve támad-

tak. A további visszavonulást nehezítette a szomszédos 18. honvéd gyalogezred idő előtti visszavonulása. Az I. zászlóalj így az oroszok támadását oldalba kapta. Visszavonulását fedező osztagait az oroszok elfogták.

A III. zászlóalj állásai az erdőben voltak. Összekötötték az ezreddel megszakadt. A 9. és 10. század, a zászlóalj parancsnoka, a zászlóaljtörzs és egy géppuskás osztag szintén orosz fogságba esett. Az elfogott egységek egyikének katonái között volt Varga Károly honvéd is.

A fogság körülményeiről unokája, Gurin Sándor visszaemlékezéseiből tudunk.

„12 éves lehettem. Bármit kérdeztem nagyapámtól, amikor ketten-hárman beszélgettek, hogy mi volt, azt mondták, te úgyse érted, és elküldtek valamilyen ürügygel. Olyasmiről beszéltek, hogy vödörrel merték a lövészárokból a vizet. És a Pripjatyt emlegette, meg a Dnyeszter folyót. De hogy a fogság alatt került oda vagy még a harcok alatt, nem tudom.

A nagyapám azt mondta, hogy nagyon rendesek voltak az örsök és a civil hatóság. A vörösök meg a fehérek és az anarchisták rendszeresen jöttek rekvirálni. A foglyokat nem bántotta egyik sem. De a vörösök toboroztak”.

A visszaemlékezésből kiderül, hogy Varga Károly az orosz polgárháború zűrzavarában tért haza a hadifogságból:

„Ahogy jöttek a vonaton, az állomásokon hol a vörösök, hol a fehérek vagy az anarchisták megállították őket, hiába volt papírjuk. Később aztán továbbengedték őket. Az anarchisták voltak a legrosszabbak, de bántani nem bántották a foglyokat. Mindig továbbengedték őket, majd egész közel a magyar határhoz lóttek utánuk. A fehér tisztek és a magyar tisztek között nagy barátság volt. A tiszteknek a kardot meghagyták.”

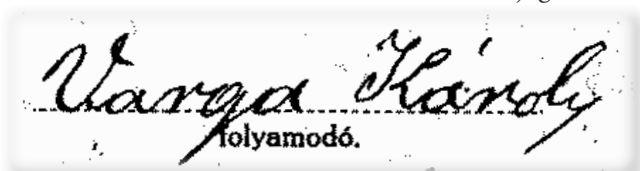
A magyar hatóságok ebben az időszakban bizalmatlanok voltak a hazatérőkkel:

„A magyar oldalon csendőrök várták őket. Az volt az első:

- Sorba állni! Aki jelentkezett vöröskatonának, lépjen ki!

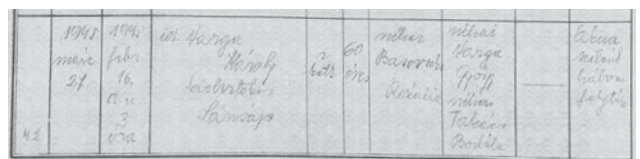
Persze nem lépett ki senki. De megforgatták, majd utána elengedték őket. De még otthon is sokáig zaklatták őket, hogy ki volt vöröskatoná.”

A háború után egy beadványban a Károly-csapatkereszt odaítélését kérelmezte. Ezt az 1936. június 15-én kelt jegyzőkönyvet Sárísáp község akkori jegyzője, Laux Antal hitelesítette, illetve a kitüntetés viselésére való jogosultsá-

gát igazolta. Tanúi korábbi bajtársai voltak, Motesiczky János és Kurucz András. Így maradt fenn kézjegye.

Ezután tíz év sem telt el, és újra beköszöntött a hadiállapot Varga Károly életébe. Sárísápon megállt a front a falu közepén. Másfél hónapig újra átélhette fiatalkori meghatározó élményét, a háborút. Hat hétig védelte családját. Az ostromállapot 43. napján, 1945. február 16-án 15.00 órakor, amikor légitámadás érte a falut, unokáit menekítette a pincébe. A lépcső 4-5. fokán állt, amikor egy felrobbanó ejtőlőszer repesze a pinceajtón keresztül, vagy annak résén át eltalálta. Akkor kapott halálos sebet unokájával, Gurin Károllyal együtt. Aznap töltötte be 60. életévét.

Varga Károly halotti anyakönyve (forrás: <https://familysearch.org>)

Adatközlő személyek:

1. Gurin Sándor (Sárísáp, 1933-2015)
2. Gurin Julianna (Sárísáp, 1958)

Egyéb forrás:

1. <https://familysearch.org>
2. Községi jegyzőkönyv 1936.

Csicsmann János

Rövid hírek

December 6-án játékos vetélkedőt szervezett a szülői közösség az iskolában. Kicsik és nagyok örömeire megérkezett a Mikulás, és minden diákot megajándékozott. Rádásként az ÖTES tűzoltó-autójával utazhattak a nebulók. A felsős gyerekek Mikulás diszkóban rophatták a táncot.

Köszönjük a támogatást Bercsényi Lászlónak, Gurin Tibornak, Kollárné Nagy Erzsébetnek, az ÖTES-nek, Tóth Alexandrának, valamint az iskola pedagógusainak.

Szülői közösség

A Német Önkormányzat hírei

Tisztelt Olvasók!

Az idei évben is megünnepeltük Márton napját, a RépaRetekMogyoró zenekar szórakoztatta a gyermekeket. Kézműveskedtünk, táncoltunk, keresztretjvényt fejtettünk az ünnephez kapcsolódóan és finomakat ettünk-ittunk.

December ötödikén a nagyszakállú Mikulás jött el hozzánk, egy-egy szép versért, dalért ajándékkal kedveskedett a kicsiknek.

Engedjék meg, hogy a Sárísápi Német Nemzetiségi Önkormányzat nevében az ünnepekre nyugodt készülődést, békés együttléteket és szeretetteljes napokat kívánjunk.

Áldott, békés karácsonyt és boldog új évet kívánunk Önöknek!

A Szent Imre Karitás Csoport hírei

Szent Imre Plébánia Karitás Csoportja karácsonyra készülve 10 családnak osztott adomány burgonyát. December hónapban ismételten csatlakozott a - több országban átívelő - „Egymillió csillag a szegényekért” gyertya adománygyűjtő akciójához, ahol kicsi gyertyákat osztottunk adományért cserébe. E gyertyákat karácsony szent estéjén meggyújtva emlékezhetünk azokra, akiknek nincs lehetőségük „méltón, szép körülmények között” ünnepelni. Decemberben ismét élelmiszert gyűjtöttünk a rászoruló családok részére a COOP üzlet előtt a Fő téren. Adventi időszakban karitás tagjaink sorra látogatták az idős, beteg, a templomba már eljutni nem tudó testvéreinket, és egy kis

ajándékot vittek számukra. A szeretet, a meghallgatás örömét adták, illetve a karácsony misztériumának, az Isten szeretetének üzenetét juttatták el hozzájuk. Játékokat, ajándékokat és ruhákat biztosítottunk a rászoruló embertársainknak. Több családnak juttatunk ajándékutalványt, melyet az egyik helyi zöldségesben vásárolhatnak le. December 23-án – a helyi vöröskereszt, illetve az egyházközség néhány, lelkes férfi tagja segítségével - az iskolában ismét több családnak és rászorulóknak osztunk meleg ételt, élelmiszert, édességet, illetve egy kis együttléttel segítjük a támogatottakat a karácsony ünnepének lényegére rátekinteni, illetve ráhangolódni arra a szeretetre, amelyet a kisded Jézus születése hozott számunkra. Karitás csoportunk öt tagja vesz részt az Esztergom-Bajóti Karitás Régió szervezésében egyéves „továbbképzésen”, hogy lelkiükben megerősödve, hitelesebben tudják Isten szeretetét közvetíteni embertársaink felé.

Köszönet a jószívű adományozóknak, akik hozzájárulnak ahhoz, hogy egy kis örömet juttathassunk néhány beteg, illetve rászoruló embertársunk részére, ezáltal érzékelhessék az Isten jóságos, gondoskodó szeretetét.

Kegyelemmel teljes karácsonyi ünnepet és szeretetben, egészségben bővelkedő, hitben megerősítő új évet kívánunk!

Fejlődő térségi turizmus

A Dorog és Térsége Turizmus Egyesület 2016-ban kezdte meg működését a térségben. Egyik fő célkitűzésünk volt 2017-ben, hogy valódi turistacsalogató attrakciókat valósítsunk meg a térségben, helyi vállalkozók bevonásával.

Útjára indult a Hódító Túrák rendezvénysorozat, amelyhez ebben az évben Dorog, Csolnok, Keszölc és Lábatlan csatlakozott. A következő években tovább szeretnénk bővíteni a programok körét, terveink között szerepel egy Sárísáp-Epöl túra beillesztése a sorozatba.

A Piknikprogram keretén belül új értékesítési csatornát nyitottak a helyi termékeknek, amelyet az aktív szabadidős tevékenységekkel kötöttek össze. Az érdeklődőknek lehetősége nyílt felfedezni egy-egy új mozgásformát (kajakozás, siklóernyőzés, lovaglás, bűvárkodás), majd megkóstolni a helyi termékekből Sárísápról Haracska Attila kézműves termékeit tartalmazta a kosarunk, akivel azóta is gyümölcsöző a kapcsolatunk.

Szekér Zoltán
az egyesület elnöke

Pillanatképek a Kertbarátok és Borbarátok Egyesülete életéből

Hagyományosan egyesületünk évzáró eseménye a Sárísápi Újbor mustra, amelyet december 9-én tartottunk a művelődési ház oszlopos termében 95 fő részvételével. Mindig meghívjuk a két település polgármesterét és jegyzőjét, valamint a Piliscsévi Pincefalu Egyesület képviselőit, így tettük ezt idén is. Utóbbiakat az ő Márton-napi bormustrájukon való részvételünk ellentételeként láttuk vendégül. A rendezvény az egyesület himnuszának, a Bordalnak az eléneklésével vette kezdetét. A Vikukel László - Schmera László - Csiha Attila vezette zsűri idén 8 nevezett anonim bormintát bíralt nyilvánosan a rendezvényen résztvevőkkel együtt kóstolva, hogy mindenki megtudhassa, milyen kezelést kíván az adott bor ahhoz, hogy a 2018. február végi sárísápi borversenyen érmes bor váljon belőle. Schmera László nyugalmazott kertész-mérnök tanár a bírálatot megelőzően előadást tartott arról, hogy milyen év volt a 2017-es a szőlőtermesztő gazda szemszögéből és milyen szőlőbetegségek fordultak elő az év folyamán nagyobb gyakorisággal. Vikukel László a szüret időpontjának helyes megválasztásáról, a feldolgozás, az erjedés és a borkezelés rejtelméről tartott értékes tájékoztatót. Lehetőség volt a jelenlévőknek egyedi kérdéseket feltenni a szakembereknek. A szakmai részt közös vacsora, majd beszélgetés, nótázás, egymás borainak és pálinkáinak kóstolása követte. A jó hangulathoz a zenei aláfestést a Kanóczki János által megszólaltatott tangóharmonika virtuozitása szolgáltatta.

Továbbra is nagy szeretettel várjuk tagjainkat és szimpatizánsainkat a decemberi falukarácsonyi rendezvényre Annavölgyön és Sárísápon egyaránt, ahol már hagyományosan forralt borral, pálinkával és borral kínáljuk az egyesületi sátrat felkeresőket. Titkon reméljük, hogy utóbbiak köréből egyre több fiatal várhatunk majd tagjaink közé.

Szeretnék köszönetet mondani azoknak a magán-személyeknek, akik **2016. évi SZJA adójuk 1 %-át** az egyesületnek ajánlották fel, és adományukkal segítettek programjaink sikeres megvalósulását.

További fontosabb információink:

Egyesületünk tisztségviselőinek megbízatása a 2018. évi rendes közgyűlésen, februárban lejár, ezért kérjük tagjainkat, hogy a jelölő bizottsággal együttműködve - **elnöke Haracska Ferenc** - tegyék meg javasolataikat a jelöltek személyére (9 elnökségi tag - ebből 2 fő Annavölgyről, 3 felügyelőbizottsági tag - ebből 1 fő Annavölgyről).

Megkezdődtek a **2018. évi 33. Sárísápi Térségi Nyílt Borverseny és a 6. Sárísápi Térségi Nyílt Pálinkaverseny** előkészületei a bírálóbizottsági elnökök felkérésével. A borbíráló bizottság elnöki tisztét **Gombai Nagy Tibor** etyeki szőlész-borász ismét elvállalta, aki ebbéli szakértelmét már több alkalommal is bizonyította Sárísápon.

A pálinkabíráló bizottság elnöke ismét **Vértes Tibor** főzömester, az Agárdi Pálinkafőzde KFT ügyvezető igazgatója lesz, aki a megtisztelő felkérést szintén elfogadást jelezve visszaigazolta már. A bírálatok 2018. február 24-én, szombaton azonos időben zajlanak, az ünnepélyes

eredményhirdetés pedig március 3-án, szombaton kerül sorra. A rendezők minden gazdának sikeres felkészülést kívánnak. A nevezés időpontja: 2018. február 20. (kedd) 9 és 18 óra között.

Kívánok az egyesület vezetősége és a magam nevében is tagjainknak és a falu valamennyi lakójának **békés karácsonyt és eredményes, egészségben gazdag új esztendőt.**

Schummel Tamás
egyesületi elnök

Sárisápon kifőzték, a Balassában megnyerték

Az Európai Szakképzési Hét keretében került lebonyolításra 2017. november 22-én a Balassa Suli Chef verseny Esztergomban, helyszíne a TSZC Balassa Bálint Gazdasági Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája volt.

A versenyen a sárisápi Papp Eszter Zsófia 10. osztályos tanuló (gyakorlati képzőhelye: Hotel Portobello, felkészítője: Keresztessy Zoltán) és Nagy Levente 11. osztályos diák (gyakorlati képzőhelye: Prímás Pince Esztergom, felkészítője: Vígh László) szakács tanulók is indultak és kiváló eredményt értek el.

A megmérettetésen az intézményből kilenc lelkes, a főzési tudományokat már magas szinten ismerő, 10-11. évfolyamos szakács tanonc vett részt gyakorlati munkahelyük felkészítésével. A résztvevőknek egy kétfogásos menüt (hideg vagy meleg előétel és főétel) kellett elkészíteniük az Újbor ünnepköréhez kapcsolódóan. A főzést az iskola tankonyháján 8 óra-
kor kezdték meg a diákok és 180 percük volt az általuk megálmodott menü elkészítésére. A munkafolyamat minden mozzanatát a kilenctagú zsűri (a környező éttermek chefjei, tulajdonosai) folyamatosan szemmel kísérték, majd véleményezték az elkészült ételeket, melyet az iskola dísztermében mutattak be. Itt került sor

az eredményhirdetésre és ünnepélyes díjátadóra, melyet Szepesi Márta igazgatóasszony nyitott meg. Dr. Mateisz Renáta, a Hotel Portobello tulajdonosa mind a kilenc versenyzőnek kétfős tiszteletbelépőt adott át az esztergomi Aquasziget élményfürdőbe, Decsi Attila, a Mediterraneo tulajdonosa és vezetője az általa felajánlott különdíjakat nyújtotta át a szakácstanulóknak, ahol Zsófia elnyerte a „A jövő szakácsa” elismerő címet, az általa készített csiperkegombában sült fúrtojás újbor sabayonnal, előétellel és a szarvasgerinc csicsókapürével, zellerchippsszel és narancsos sült karottával tálalt főételével. Leventét kiemelték a

tiszta, rendezett munkája miatt.

A verseny győzteseként, a képzeletbeli dobogó legfelső fokára Levente állhatott, akinek Meszes Balázs, a Tatabányai Szakképzési Centrum szakmai főigazgató helyettese, az iskola volt igazgatója adta át a fődíjként felajánlott okosóra mellé a kupát és oklevelet.

Levente álmoménüjének előétele Tokaji Aszús libamájhab rózsahabos birsalmaraguval, lilahagyma lekvárral, főétele Rozéra sült libamell csicsókával és aszaltszilva mártással.

Máté Tünde

Csak tíz pontos kerülhet a pultba

Az ős derekán egy régóta várt üzlet nyitotta meg ajtaját. A faluközpont legújabb szolgáltatása habos, csokis és gyümölcsös finomságokkal is várja az édes-szájúakat. Kávénk és teánk is a minőség jegyében kerül a csészékbe. Reményi Milánt, a Süti Művek tulajdonosát a tökéletes bejgliről is faggattam.

Hogyan fogalmazódott meg benned, hogy egy cukrászda tulajdonosa leszel?

Szükségét éreztem egy ilyen helynek. Úgy gondoltam, hogy ez a község elbír egy ilyet. A visszajelzések, az elmúlt időszak eredményei alapján ez be is bizonyosodott. Kétgyerekes családapaként azt gondoltam, hogy ha eljövünk a gyerekekkel sétálni, akkor beülünk egy sütire, eszünk egy fagyit. Velem együtt nagyon sok barátom, ismerősöm azt mondta, hogy erre szükség lenne. Üzletileg sokkal indokoltabb lett volna mást csinálni, ami szintén életképes. Úgy gondoltam, hogy itt a faluközpontban sokkal szerencsésebb és jobb egy ilyen jellegű

vállalkozást indítani. Kreativitás és esztétikai szempontból is emellett döntöttem. Nem a profit motivált, egy budapesti cég logisztikai vezetőjeként dolgozom most is, nem a cukrászdából élek meg.

Nagyon szeretem a süteményt, de amióta az üzlet megnyílt, kevesebbet ettem, mint bárki a környéken. Csak be kell menni a műhelybe, és eltelítődik az ember.

A cukrászda csapata az indulás óta már bővült is. Kik alkotják a Süti Műveket?

Kórosan ügyeltem rá, hogy helyieknek tudjak munkát adni. Jelenleg öten dolgozunk a Süti Művek csapatában. Büszke vagyok rá, hogy négy embert el tud tartani az üzlet, fizetést tudok adni számukra. Mindannyian együtt alakítgatjuk a kínálatot, árakat. Közösen, vevőinket véleményét meghallgatva döntünk a módosítások mellett is.

Hogyan próbáljátok kielégíteni a folyamatos vevői igényeket?

Kérték, hogy bizonyos termékeket próbáljuk meg cukormentesen, vagy glutén nélkül megoldani. A tapasztalatok és a szakemberek szerint 16-20 termékkel kell indulni, nálunk ez a szám negyven körül mozog. Folyamatosan figyeljük, hogy mire van érdeklődés. Az új termékek megjelenítésére állandóan törekedni fogunk. A legjobb alapanyagokból dolgozunk, nincs pardon. Mindig a legjobb minőséget szeretnénk a pultba rakni. Nincs olyan termék, ami még elmegy, mindig 10 pontos legyen.

Nagyon ügyelünk a minőségi alapanyagok beszerzésére. Prémium holland kakaót használunk. A párizsi kockának vagy a brownie-nak brutális kakaóízt ad. A túrós sütemények – Rákóczi túrós, túrókocka – csak zsíros túróból készülhetnek.

Hogyan kerülhet egy sütemény a pultba?

A nyitás előtt két héten keresztül folyamatosan kóstoltattunk. A visszajelzések alapján alakítottuk a sütemények receptúráját és megjelenését is. Most is van néhány ilyen termék. Először mi magunk beszéljük meg, és ha valamennyien úgy gondoljuk, hogy piacképes, akkor kerül ki a pultba. Öten vagyunk a csapatban. Nyitottak vagyunk az új termékek iránt, és folyamatosan bővítjük is ezekkel a termékek palettáját. Néhány hete megjelent a paleo szeletünk is. Nyírfacukorral, mandulaliszttal készül, nem használunk bele tejet, csak kókusztejet. Ma már keresik a vásárlóink, akár szeletes sütemény, akár torta formájában.

A jelenlegi időszak az ünnepi süteményeké. Hogyan készül a Süti Művek bejglje?

Több napos előkészítő munka előzte meg a bejglik pultba kerülését is. Beállítottuk a receptet, egyeztettem a cukrászokkal, hogy milyen legyen a töltelék és a tészta aránya. Ragaszkodom hozzá, hogy a diós bejglibe például a dión kívül semmilyen más adalékanyag nem kerülhet. A hagyományos, házas ízesítéssel készülnek a kalácsok. Diós, mákos, kakaós és marcipános kerül a pultba.

Megrendeléseket az utolsó pillanatig fogadunk karácsony előtt, január első két hetében azonban pihen a vevők kiszolgálása.

Knyazovics Edina

8847 km

- Ligeti Dániel amerikai úti kalandjai -

New York, augusztus 21., 0. km. A Clevelandből érkező távolsági buszjárat Pennsylvania államon keresztül egy tízórás út után a Nagy Alma nyüzsgő központi metrócsomópontjában rakott ki, ahol hátizsákokkal megpakolva, éhesen és kimerülten egyetlen célom volt: találkozni a barátaimmal az utazásunk első lépésének megtételeként.

Miután a helyi emberek útbaigazításával sikerült kikészülődnom a város alatti városból, a barátaimmal való találkozás a foglalt diákszálló előtt egy-egy szelet pizza társaságában meg is történt. Átvettük a szállásunkat, és a további másfél napban meglátogattuk a nagyobb nevezetességeket is, amik azzá teszik Amerika legnépesebb városát, ahogy mindenki ismeri, de célunk az igazi New York-i nagyvárosi élmények átélése volt, amihez kicsit több kellett, mint egy turistatérkép.

Ilyen élményben volt részünk a Keresztapa hangulatát idéző eldugott kis olasz vendéglőben a Little Italyban (olasz negyed), vagy a szintén eldugott, de annál hangulatosabb és meghittebb stand-up estek alatt, ahol a fellépő humoristák időnként szóvá is tettek a színpadon, hogy ugye nem helyiek vagyunk (persze csak viccből).

Augusztus 23-án a JFK repülőtéren átvettük az autónkat, amit hosszas szervezéssel már korábban lefoglaltunk, és megindultunk a következő úti célunk felé. A Tennessee állambeli Memphist, a rock ,n' roll szülővárosát két nap alatt értük el.

Első állomásunk a pennsylvániai Harrisonburg nevű aprócska város volt, ahova a késői érkezés miatt a kocsinkban aludtunk egy benzinkúton. Másnap a fürdés zárójelbetételével átlósan áthaladtunk Tennessee államon, és szintén késő estére megérkeztünk Memphisbe, ahol a rock ,n' roll és blues kocsmák meglátogatását tűztük ki célul a világhíres Beale Streeten. Az estét egy olcsó motelban töltve másnap meglátogattuk Elvis Presley házáét és a Sun Stúdiót, ahol az első rock ,n' roll számot rögzítették. Délután indultunk tovább, mivel következő úti célunkat estére el kellett érniünk, ami nem volt más, mint a Dél nagyvárosa, a jazz szülőföldje, New Orleans. Mivel a tábori séfem külön nyomatékosan figyelmeztetett, hogy a városban az öbölt szigorúan kerüljük el sötétedés után, ha jól akarunk magunknak, ezt a szabályt amikor az öbölhöz értünk éjfél után, jobbnak láttuk mi is betartani. Szállást egy éjszakára csak nagy nehezen sikerült találnunk méltányos áron, ami egy csótányokkal teli beázott, penészes, omladozó, dohos motelszoba volt, és aznap éjszaka még tettünk egy túrát a Bourbon Streeten, a város ütőerében.

Másnap mielőtt indultunk volna tovább Texasba, pár óras alvás és a Mississippi partján elfogyasztott krokodilhús után, a városi túránk alatt szinte egyszerre olvastuk a telefonunkon az otthonról érkező üzenetet szemerkélő esőben: „Felétek tart a hurrikán! Mit fogtok most csinálni?!...”

folytatása következik....

A világ túlsó oldalán

A Károli Gáspár Református Egyetem Japonológia BA szakos hallgatójaként az idei félévemben egy olyan lehetőséget kaptam, amiről már két éve álmodoztam. Sosem gondoltam, hogy tényleg valóra válhat az álmom, eljutni a csodálatos keleti országok egyikébe, Dél-Koreába.

Az előző félévemben megpályáztam, majd megnyertem Campus Mundi tanulmányi ösztöndíjnak köszönhetően augusztus 20-án landoltam ezen a gyönyörű - ám nyugati szemmel talán kissé furcsának vélt - hegyekkel borított és tengerrel körbevett ázsiai félszigeten. A nyelvvel különösebb problémám nem volt, mivel az egyetemen a japánon kívül a koreai, kínai és a portugál nyelvet is tanultam a középiskolából vitt angol és spanyol mellé. Így nem okozott problémát a kommunikáció a koreai emberekkel. Már az első napokban, amíg Szöulban tartózkodtam is szemtanúja voltam olyan ún. "kultúrsokk"-oknak, melyeket a koreai sorozatok révén már ismertem, személyesen látva még így is megdöbbenetek. Csak, hogy egy példával éljek, sem időjárást, sem környezetet, csakis a kényelmet figyelembe véve a koreai emberek bármikor, bárhol képesek strandpucokban az utcára lépni (igen, még szakadó esőben és téli mínusz fokokban is :D). Tanulmányi ösztöndíj lévén azonban, Szöul városát elhagyva, félévem többi részét a Pohang

nevezetű tengerparti kisváros Handong Egyetemén töltöttem, ahol rengeteg új koreai és más nemzetiségű baráttra is szert tettem a sok közös program és a közösen hallgatott órák során.

Számtalan alkalmam nyílt megízlelni a koreai konyha jellegzetes ételeit is, mint például a "kimchi"-t vagy éppen a "bulgogi"-t, mindemellett pedig különböző szebbnél szebb városokba is eljutottam.

A félévem lassan a végéhez ér, azonban nem búslakodom, hiszen az a megtiszteltetés ért, hogy a következő félévet is ebben a gyönyörű országban tölthetem majd el. Így hát készülök az újabb kalandokra "a világ túlsó oldalán".

Nánai Gergő

Mozgalmas szezont zárt a sportegyesület

Mozgalmas őszi szezont zárt a Sárísápi Bányász Sportegyesület. Ez a szervezet pályán elvégzett és a háttérben zajló munkálataira is igaz.

Szeptemberben került sor a tisztújító közgyűlésre, melyen megválasztottuk a következő öt év elnökségi tagjait és az elnököt. Megújult az alapszabályunk, amely azért nagyon fontos, hogy lehetőségünk legyen kérelmezni az egyesület közhasznúságba vételét, illetve fogadhassuk az SZJA 1%-át. Az új elnökség - melynek tagjai Bánlaki István, Friedrich Zoltán, Gombola Gábor, Kovács György, Ligeti András, Sasvári Gyula és Tittmann János - sikeresen megtartotta alakuló ülését, ahol kiosztották a feladatokat. Ilyen a létesítmény fenntartásának, az utánpótlásnak, a technikai vezetésnek, valamint a TAO pályázatoknak a kezelése. Csapataink is aktív és sikeres szezont tudhatnak maguk mögött.

Nemzetközi tornán Handlovában

A Gombola Gábor vezette U7, U9, U11 és U13-as korosztály öt alkalommal vett részt Bozsik tornán Tokodon, egy nemzetközi tornán Handlovában, és egy teremtorán

Esztergomban. Számukra még nem ért véget a szezon, ugyanis havonta egy futsal tornán is részt vesznek decembertől.

A többi csapat számára tavasszal folytatódnak a küzdelmek. A Szalai Norbert vezette U14-es csapatunk a megyei kiemelt csoportban az előkelő 5. helyen telelnék.

Az ugyancsak megyei kiemelt csoportban szereplő U16-os csapat a 6. helyen várja a tavaszi folytatást. Az ő edzőjük Párkányi Norbert, ahogy az U19-es csapaté is.

Az U19-esek a 7. helyen zárták az őszt.

Ifjúsági csapatainknál állandósult probléma a létszámbiány, így ezúton is kérjük a tisztelt szülőket, hogy bátorítsák és támogassák gyermeküket a labdarúgó-pálya irányába, mi mindent megteszünk, hogy tartalmasan és aktívan töltsék el szabadidejét a jövő focistája.

A Karcagi Pál által irányított felnőtt csapat a 8. helyen zárt. Minimális állományi változással és egy sikeres felkészüléssel nem lehet más a célunk, mint az első öt hely valamelyikén zárni a szezont.

Sikeresen pályázott egyesületünk a TAO program keretein belül, így a következő év fő feladatai közé tartozik a center pálya felújítása és az edzőpálya világításának korszerűsítése.

Szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem támogatóinknak a hozzájárulásait, szurkolóinknak a biztatást, és békés, boldog karácsonyt és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánjak.

Sportbaráti üdvözléssel:

Ligeti András
Sárísáp BSE elnöke

Célkeresztben

Sárisápi diákok 2004-től vesznek részt különböző sportlövő versenyeken. Azóta eltelt időszak alatt sok tanuló jutott el országos döntőig az öt különböző versenyszorozaton, melyen részt veszünk.

A nyár elején megérkezett a Magyar Sportlövők Szövetsége 500 000 Ft értékű támogatása. Nagyon vártuk már a négy Rika lölapmozgatót és a négy Weirauch légpuskát.

Az öreg iskola volt gyakorlati termében kialakított három korszerűtlen löállás bontását az évzáró után kezdtük. Szerda délutánként egész nyáron dolgoztunk sportlövőimmel és néhány lelkes segítővel.

Az első ütemben öt löállásra bővített lőteret 2017. október 6-án avattuk fel. A nemzetiszín szalagot **Kollár Károly** polgármester és **Györök Csaba**, a MSSZ szövetségi kapitánya vágta át. A szalagból minden jelenlévő kapott emlékül egy darabot.

Az ünnepélyes átadást követően minden jelenlévő ugyanazzal a puskával egy lölapra lőtt egy-egy lövést, majd találatát aláírásával hitelesítette. Ezt az összevetést **Kisvárdai István**, az MSSZ megyei elnöke nyerte **Kollár Károly** és **Orgován Fanni** előtt. A dedikált lölapot a lőtér falújságán helyeztük el.

A felújított lőtér új lendületet adott a sportlövőinknek. Jelenleg hét középiskolás és tizenhárom általános iskolás látogatója rendszeresen az iskolai DSK keretén belül működő klubot.

Diákolimpikonjaink már az új lőtéren készültek fel a november 18-án Derecskén megrendezett országos döntőre. **Varga Izabella** 12. helyezést ért el 160 körrel az **A lány lpu 20** kategóriában, **Orgován Fanni** pedig 154 körrel 10. lett a **B lány lpu 20** kategóriában.

Célunk a tél folyamán a hatodik löállás kialakítása, fegyver és lövészkésztyű-vásárlás, valamint a fűtés megoldása. Tavasszal pedig megrendezzük első községi versenyünket!

Csicsmann János

SÁRISÁP KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA, VALAMINT ANNAVÖLGY ÉS SÁRISÁP KERTBARÁTAINAK ÉS BORBARÁTNŐINEK EGYESÜLETE

tisztelettel meghívja Önt és kedves Családját baráti körével együtt
2017. december 31-én 20 órától kezdődő

SZILVESZTERI BÁLJÁRA

A bál ideje alatt az Alibi Presszó szolid kávé- és italárrakkal várja az év búcsúztatókat.
Zene: Misi & Gyuszi.

Belépőjegyek elővételben 2.500 Ft-ért kaphatók, amely tartalmaz 1 pohár pezsgőt és egy pár virslit kenyérrrel.
A belépő tombolajegy is egyben, ezért kérjük megőrzését a sorsolás végéig!

A tekepálya hírei

A 2010-ben létrejött „Teketők” (Halloween) kupát nyolcadik alkalommal rendeztük meg. Az iskolások az egyéni megmértetés után játékos versenyben vettek részt. A szokásos ajándékok mellett ebben az évben már érmeket is nyerhettek!

Lányoknál 1. Révész Andrea 134 fával, 2. Buzánszky Anna 112 fával, 3. Diószegi Vanda 109 fával.

Fiúknál 1. Gurin Szabolcs 135 fával, 2. Horváth Marcell 128 fával, 3. Bugyi Gábor 126 fával.

A 2017/2018-as sárisápi falubajnokság november elején elkezdődött 12 csapat részvételével. A negyedik forduló után még három csapat veretlen! A február végéig zajló eseményen reméljük továbbra is színvonalas és izgalmas mérkőzéseket láthatunk majd. Várunk minden érdeklődőt szerda és csütörtök esténként a tekepályán!

Békés és boldog karácsonyt, sikerekben és egészségben gazdag újévet kívánok a község minden lakójának.

Gurin Tibor

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk községünk minden lakójának!

Sárisáp Község Önkormányzat
Képviselő-testülete, a
Polgármesteri Hivatal dolgozói,
valamint a Hírmondó szerkesztői

Szerkesztők: Bercsényiné Bors Ildikó, Jurásekné Pfluger Éva, Knyazovics Edina,
Ligetiné Vass Éva, Takácsné Molnár Anikó

Felelős kiadó: Kollár Károly polgármester

Nyomdai munka: Táltos Nyomda, Győr - **Tördelés:** Kollár Gábor János - ISSN 2062-9303